

СУТНІСТЬ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ

По мірі інформатизації нашого суспільства, в міру його входження в світову спільноту наростає потреба в навчанні й вихованні дітей, здатних жити у сучасному суспільстві, які вміють спілкуватися й взаємодіяти, і мають цілісне уявлення про світ та його інформаційну єдність. Сучасне суспільство зацікавлене в тому, щоб його громадяни були здатні самостійно, активно діяти, ухвалювати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що постійно змінюються. Впровадження методу проектів в освіту не є новою або революційною ідеєю. Метод проектів отримав розвиток тому, що викликає інтерес у студентів. Добре організований проект стимулює студентів до активних досліджень і розвитку критичного мислення та мислення вищих рівнів [2].

Актуальність методу проектів значно зростає в умовах переходу сучасної системи освіти до компетентнісного підходу, що передбачає виховання та розвиток компетентнісної особистості, здатної діяти осмислено, орієнтуватись у мінливому навколишньому світі, із сформованими цінностями. Впровадження методу проектів відповідає соціальному замовленню суспільства, що стрімко змінюється і вимагає кардинальних змін у системі освіти [1].

Основна мета проектного навчання - формування в студентів теоретичної бази знань з інформатики, умінь і навичок ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у своїй діяльності, що має забезпечити формування у студентів основ інформаційної культури. Завдяки використанню методу проектів цієї мети можна досягти на більш високому рівні.

Головні умови організації роботи над проектом:

- знання викладачем особливостей проектної методики, усвідомлення широких можливостей розвитку студентів у процесі проектної діяльності;
- навчання студентів володінню технологією проектної діяльності (уміння визначати мету, задачі, бачити предмет дослідження, визначати гіпотезу, планувати власну діяльність і діяльність своїх товаришів);
- здатність чітко, систематично виконувати сплановану роботу, що є неодмінною умовою для розвитку студентів у процесі реалізації проекту;
- прагнення студентів брати участь у роботі над проектом;

- визначення рівня оволодіння знаннями з предмета й загальнонавчальними інтелектуальними вміннями;

- доводити проект до кінця, поетапно узгодивши проміжні результати з викладачем;
- наявність інформації щодо роботи над проектом.
- Основні вимоги до використання методу проектів
- наявність значущої в дослідницькому, творчому плані проблеми, яка вимагає дослідницького пошуку для її розв'язання;
- практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів; самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студентів;
- визначення кінцевих цілей спільних/індивідуальних проектів;
- визначення базових знань із різних областей, необхідних для роботи над проектом;
- структурування змістовної частини проекту (із зазначенням поетапних результатів);
- використання дослідницьких методів: визначення проблеми, завдань дослідження, які впливають із проблем, висунення гіпотези щодо їх розв'язання, обговорення методів дослідження, оформлення кінцевих результатів, аналіз отриманих даних, підбиття підсумків, коригування, висновки;
- результати виконаних проектів повинні бути матеріальними, тобто оформленими у визначений спосіб (відеофільм, комп'ютерна газета, презентація тощо).

На початку семестру проаналізувавши можливості навчального матеріалу з інформатики щодо використання проектної технології, створюю банк можливих типів проектів під час вивчення певних тем.

Найефективніші в навчальному процесі такі типи проектів:

- творчі;
- соціальні;
- дослідницькі;
- рольові;

Над проектом студенти працюють протягом заняття, переважно в групах (міні-проекти), або протягом вивчення певної теми. Робота над проектом складається з декількох етапів:

- підготовчий;
- дослідницький;
- реалізація проекту;
- захист проекту.

Якщо студенти не залучені до активної діяльності, то будь-який змістовий матеріал викличе в них споглядальний інтерес до предмета, що не буде пізнавальним інтересом. Щоб підвищити мотивацію, розбудити в студентах активну діяльність, їм потрібно запропонувати цікаву і значущу проблему. Метод проектів дозволяє студентам перейти від одержання готових знань до їх усвідомленого набуття. Як у будь-якій медалі є два боки, так метод проектного навчання має для студентів свої плюси та мінуси [3].

Так чому є варто займатися проектною роботою?

- студенти самі обирають форми, напрямки, види створення проектів;
- проектна робота заохочує до творчих експериментів, креативного мислення;
- робота продуктивно з'єднує студентів різних рівнів та здібностей;
- даний вид роботи дозволяє перетворити просте заняття в справжнє дійство, де

студенти яскраво захищають свої проекти.

Отже, перевагами методу проектів є:

- відсутність готових і однозначних рішень;
- розвиток навичок самоосвіти і самоконтролю;
- розвиток навичок групової діяльності;
- підвищення інформаційної культури – розвиток навичок пошуку, збору, презентації інформації;
- створення комфортного навчання за рахунок того, що кожен студент може проявити себе;
- підвищення мотивації;
- розвиток самостійності та ініціативи, творчих здібностей, здатності до самооцінки;
- інтеграція різних предметів.

Однак, у ході роботи над проектом ви можете відчутти нестачу необхідних ресурсів. Звичайно процес дослідження теми потребує не тільки часу, але й необхідних матеріалів [4].

До недоліків проектної діяльності можна віднести:

- проблему суб'єктивної оцінки творчої роботи;
- переоцінку своїх можливостей і потрапляння в стресову ситуацію через неможливість вкластися у визначені строки;
- психологічні комунікативні проблеми: поділ групи на «роботяг» та «баласт»;
- технічні накладки, які можуть вплинути як на процес роботи, так і на кінцевий результат.

Незважаючи на деякі недоліки, проектна робота якнайкраще вписується в компетентнісний підхід, який включає в себе розвиток у студентів трьох компонентів:

- уміння працювати з різними джерелами інформації;
- уміння працювати в групі;
- уміння працювати самостійно.

Сучасне суспільство вимагає від педагогів пошуку, впровадження нових методів навчання, які значно краще готуватимуть студентів до життя в постіндустріальному (інформаційному) суспільстві. Метод проєктів - не тільки навчальна технологія, але і виховуюча, яка сприяє формуванню самостійності мислення, прийняття рішень, відповідальності за свої успіхи та успіхи своїх товаришів.

Бібліографічні посилання

1. Логвін В. Метод проєктів у контексті сучасної освіти //Завуч. – 2002. - №26. – С.4.
2. Олійник І.П. Використання методу проєктів як один з шляхів формування комунікативної компетентності/ Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.nmc.od.ua/wp-content/uploads/2013/10/Oliynik.pdf>.
3. Осоловський А. Василенко Л. Від навчального проєкту до соціальної самореалізації особистості //Шлях освіти. – 2000. - №2. – С.34-37.